

Scenariusz 1

TEMAT: Bezpieczna droga do szkoły. Droga w mieście i poza miastem.

Cel zajęć:

Utrwalenie wiadomości o podstawowych częściach drogi, poznanie rodzajów dróg, poznanie ustawowych pojęć (droga, jezdnia, pas ruchu, chodnik, pobocze), poznanie znaków drogowych związanych z oznaczeniem dróg.

Środki dydaktyczne:

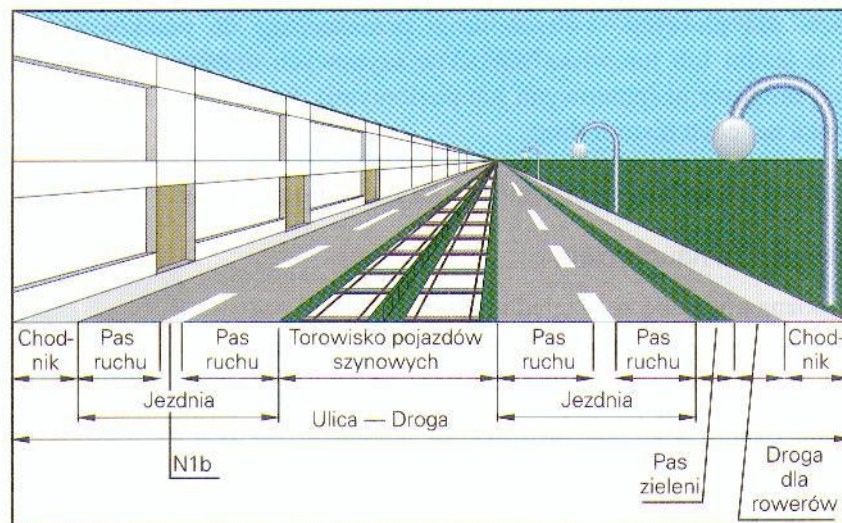
Plansze przedstawiające drogę w mieście i poza miastem, plansze ze znakami drogowymi.

Metody i formy pracy:

Pogadanka, rozmowa, ćwiczenia

Przebieg zajęć:

- 1) Zajęcia rozpoczynamy od ułożenia rozsypanki (wyrazowej i obrazkowej) przedstawiającej elementy drogi w mieście. Następnie nauczyciel wywiesza planszę z prawidłowo ułożoną rozsypaną, aby dzieci mogły sprawdzić czy prawidłowo wykonały zadanie.

(Źródło: „Bądź bezpieczny na drodze”, B. Bogacka –Osińska, Wyd. WSiP, Warszawa 1996r.)

Następnie przechodzimy do rozmowy z dziećmi na temat przeznaczenia poszczególnych części drogi. Zadajemy pytania, np.

- Do czego przeznaczony jest chodnik?
- Do czego przeznaczona jest jezdnia?
- Co to jest pas ruchu?

Uczniowie podają definicje swoimi słowami. W czasie rozmowy nauczyciel naprowadza dzieci do podania prawidłowych definicji. Następnie nauczyciel podaje definicję drogi oraz jej elementów .

DROGA to wydzielony pas terenu składający się z jezdni, chodnika, pobocza, drogi dla pieszych, drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych.

JEZDNIA to część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów.

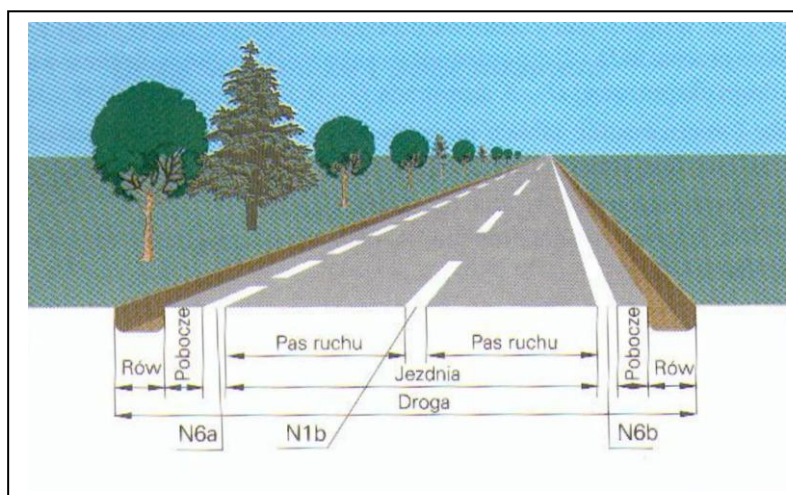
CHODNIK to część drogi przeznaczona do ruchu pieszych.

PAS RUCHU to każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi.

Po zapoznaniu się z elementami drogi miejskiej rozpoczynamy rozmowę na temat wyglądu drogi poza miastem, np., zadając pytania:

- Czy tak samo wygląda droga poza miastem?
- Jaką widzicie różnicę?
- Jaki element drogi nie występuje poza miastem?

Następnie nauczyciel wywiesza planszę przedstawiającą drogę poza miastem. Omawia nowe elementy drogi (pobocze, rów). Dzieci wymieniają, jaką rolę spełnia pobocze, potem nauczyciel podaje właściwą definicję.

(Źródło: „Bądź bezpieczny na drodze”, B. Bogacka –Osińska, Wyd. WSiP, Warszawa 1996r.)

POBOCZE to część drogi przyległa do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

2) Drugą część zajęć poświęcamy na zapoznanie uczniów z rodzajami dróg i znakami **drogowymi związanymi z oznaczeniem dróg.**

Dzieci wymieniają różne rodzaje dróg, po czym pod kierunkiem nauczyciela uporządkowują ten podział.

DROGI MOŻNA PODZIELIĆ ZE WZGLĘDU NA:

a/ rodzaj nawierzchni:

- utwardzone
- nieutwardzone

b/ nasilenie ruchu:

- o małym ruchu
- o dużym ruchu

c/ liczbę jezdni:

- jednojezdniowe
- dwujezdniowe

d/ kierunek

- jednokierunkowe
- dwukierunkowe

Nauczyciel omawia krótko każdy rodzaj dróg (po wysłuchaniu wypowiedzi dzieci).

3) Następnie nauczyciel zapoznaje uczniów ze znakami drogowymi poziomymi.

(P-1, P-2, P-3, P-4).

P-1		Linia pojedyncza przerywana	Linia pojedyncza przerywana, w którym kreski są krótsze od przerw lub równe przerwom, wyznacza pasy ruchu. Znak P-1 o podwójnej szerokości, w którym kreski i przerwy są równe, informuje ponadto, że wyznaczony pas ruchu jest pasem: <ul style="list-style-type: none"> • ruchu powolnego, • zanikającym • przeznaczonym wyłącznie dla pojazdów wyjeżdżających na inną drogę lub jezdnię.
P-2		Linia pojedyncza ciągła	Linia pojedyncza ciągła oddziela pasy ruchu o tym samym kierunku i oznacza ponadto zakaz przejeżdżania przez tę linię i najeżdżania na nią.
P-3		Linia jednostronnie przekraczalna	Linia jednostronnie przekraczalna oznacza zakaz przejeżdżania przez tę linię od strony linii ciągłej i najeżdżania na nią, z wyjątkiem powrotu po wyprzedzaniu na położony przy linii przerywanej pas ruchu zajmowany przed wyprzedzaniem.

P-4		Linia podwójna ciągła	Linia podwójna ciągła rozdziela pasy ruchu o kierunkach przeciwnych i oznacza zakaz przejeżdżania przez tę linię i najeżdżania na nią.
-----	---	-----------------------	--

Po omówieniu znaków poziomych rozpoczynamy rozmowę na temat niebezpieczeństw na drodze i omawiamy znaki drogowe ostrzegawcze (A-2, A-3, A-4, A-11, A-12, A-20, A-22, A-23)

A-2		Niebezpieczny zakręt w lewo	Ostrzega o niebezpiecznym zakręcie w kierunku wskazanym na znaku.
A-3		Niebezpieczne zakręty, pierwszy w prawo	Ostrzega o dwóch niebezpiecznych zakrętach, z których pierwszy jest w kierunku wskazanym na znaku, a drugi może być zarówno w lewo, jak i w prawo. Może występować z tabliczką T-4 lub T-5.
A-4		Niebezpieczne zakręty, pierwszy w lewo	Ostrzega o dwóch niebezpiecznych zakrętach, z których pierwszy jest w kierunku wskazanym na znaku, a drugi może być zarówno w lewo, jak i w prawo. Może występować z tabliczką T-4 lub T-5.
A-11		Nierówna droga	Ostrzega o poprzecznej nierówności jezdni
A-12a		Zwężenie jezdni dwustronne	Ostrzega o występującym po obu stronach jezdni zwężeniu, które może powodować utrudnienia ruchu
A-20		Odcinek jezdni o ruchu dwukierunkowym	Ostrzega jadących jezdnią jednokierunkową o miejscu, w którym rozpoczyna się ruch dwukierunkowy
A-22		Niebezpieczny zjazd	Ostrzega o znacznym spadku podłużnym drogi. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-9 wskazuje rzeczywistą wielkość spadku, np. wartość 8% oznacza, że droga na długości 100m opada o 8 m.

A-23		Stromy podjazd	Ostrzega o znacznym wzniesieniu drogi. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-9 wskazuje rzeczywistą wielkość wzniesienia, np. wartość 8% oznacza, że droga na długości 100m wznosi się o 8 m.
------	---	----------------	---

Podczas dalszej rozmowy wracamy do poznanych rodzajów dróg i omawiamy znaki informacyjne(D-3, D-7, D-8, D-9, D-10) oraz znaki zakazu (C-14, C-15).

D-3		Droga jednokierunkowa	Oznacza początek lub kontynuację drogi lub jezdni, na której ruch odbywa się w jednym kierunku. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-22 wskazuje, że ruch rowerów jednośladowych na wyznaczonym na jezdni pasie ruchu przeznaczonym dla tych pojazdów odbywa się w kierunku przeciwnym do wskazanego na znaku.
D-7		Droga ekspresowa	Oznacza początek lub kontynuację drogi ekspresowej. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-1a wskazuje odległość do początku drogi. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-28 wskazuje, że za przejazd pobierane są opłaty.
D-8		Koniec drogi ekspresowej	Oznacza koniec drogi ekspresowej. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-1a wskazuje odległość do końca drogi.
D-9		Autostrada	Oznacza początek lub kontynuację autostrady. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-1a wskazuje odległość do początku autostrady. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-28 wskazuje, że za przejazd pobierane są opłaty.
D-10		Koniec autostrady	Oznacza koniec autostrady. Umieszczona pod znakiem tabliczka T-1a wskazuje odległość do końca autostrady.

C-14		Prędkość minimalna	Oznacza, że kierujący, przy zachowaniu ograniczeń prędkości wynikających z przepisów szczegółowych, jest obowiązany jechać z prędkością nie mniejszą niż określona na znaku liczbą kilometrów na godzinę, chyba że warunki ruchu lub jego bezpieczeństwo wymagają zmniejszenia prędkości.
------	---	--------------------	---

C-15		Koniec minimalnej prędkości	Oznacza miejsce, w którym prędkość minimalna określona znakiem C-14 przestaje obowiązywać.
------	---	-----------------------------	--

(Źródło: <http://www.v10.pl/prawo/znaki,drogowe,111.html>)

4) Na zakończenie uczniowie opisują cechy drogi znajdującej się przy szkole(rodzaj, kierunki, znaki drogowe) oraz wymieniają miejsca i sytuacje drogowe, w których bezpieczeństwo może być zagrożone, (np. w pobliżu przejść dla pieszych, skrzyżowań, niebezpiecznych zakrętów, obiektów, do których uczęszczają dzieci, itp).